

דוח ביקורת בעניין ישום ההסכמים במחלקה לחזות העיר

כללי

1. במסגרת ביקורת שנערכה במהלך חודשים יולי אוג' 2011, נבחנו ההסכמים שעוסקים בפעולות תברואה, ניקוי רחובות, פינוי אשפה ופסולת אחרת, מתוך מגמה לבחון את ישום סעיפי ההסכמים, שהינם רבים ומורכבים.
2. ההסכם בגין מכרז 40/07 לאיסוף וסילוק פסולת מתחומי העיר הוד-השרון נחתם בין העירייה ובין הקבלן "דשא איכות הסביבה בע"מ" ב-27 אוג' 2007. כשנתיים לאחר מכן בדצמ' 2009 בתום תקופת ההסכם (ללא תקופת האופציה) נחתם נספח להסכם הקיים כאמור ב-22 דצמ' 2009, **(ראה נספח א')** היות והעירייה החליטה להפחית את תדירות פינוי האשפה ברחבי העיר משלוש פעמים בשבוע לפעמים בשבוע, (למעט מספר יוצאים מהכלל כמו, 800 פחים בשכונת רמות מנחם, הרמטכ"לים, שכונת שנת היובל שבהם תישאר תדירות הפינוי שלוש פעמים בשבוע וכן בצירים מרכזיים מסחריים שבהם תפונה האשפה בכל יום). הנספח קובע כי כל תנאי ההסכם שנחתם ביום 27 אוג' 07, לפי מכרז 40/07, למעט מספר שינויים אשר פורטו בנספח, יוותרו ללא כל שינוי, יחד עם זאת אותם שינויים שבוצעו הינם מהותיים, כמו ספירה של הפחים שלא נספרו בעת חתימת ההסכם המקורי וכתוצאה מכך המכרז המקורי פורסם עם נתוני פתיחה נמוכים בצורה משמעותית, מהכמות האמיתית של הפחים. התוצאה הבלתי נמנעת שנוצרה היא, שגם המחירים השתנו מסכום של **471,118 ₪ לחודש** בתוספת מע"מ לסכום של **483,798 ₪ לחודש** בתוספת מע"מ וזאת החל מיום 1 ינואר 2010 ועד ליום 31 דצמ' 2010.
כבר בפתיח ראוי לציין, כי עצם העובדה שלא בוצעה ספירת פחים בעת חתימת ההסכם המקורי, גרמה להוצאות כספיות שלא תוכננו מראש ע"י העירייה ולהוצאות שלא היו מתוקצבות. **(ראה נספח ב')**

ממצאים

מכרז פומבי 40/2007 לאיסוף וסילוק פסולת ברחבי העיר

3. כאמור במסגרת התיקונים שנעשו בנספח מדצמ' 2009 לעומת ההסכם המקורי, המחיר התייקר ב- 12.680 ₪ לחודש וב- 152.160 ₪ בשנה, שמהווים התייקרות של 2.7 אחוז. התייקרות זו באה אמנם כפיצוי על כמות הפחים שנמצאו בספירה המאוחרת בדצמ' 2009, אך יחד עם זאת השינויים בהסכם נועדו לתת מענה למעבר בין פינוי של שלוש פעמים בשבוע, לפעמיים בלבד וע"כ הביקורת תוהה כיצד ירידה כל כך משמעותית בפעילות החברה באה לידי ביטוי בהתייקרויות, על אף שכמות הפחים גדלה. יצוין שלא הוצגו לביקורת החישובים לפיהם הגיעו לתוצאת התשלום החודשית של 483,798 ₪.
- יתר על כן בעבר לפני מספר שנים התשלום בגין פינוי פסולת, היה פונקציה של מספר בתי האב בעיר וכמות ממוצעת של פסולת לפי נתונים סטטיסטיים, שיטה שהוכיחה את עצמה. השיטה לפיה התשלום נקבע לפי כמות כלי האצירה היא פחות טובה לעירייה בצורה משמעותית, משום שהעירייה משלמת גם עבור פחים שאינם מלאים. כאמור הפינוי מתבצע לפי תשלום גלובלי חודשי (483,769 ₪) ללא מדידת משקל. הסכום בתוספת הצמדה + מדד + היטל הטמנה ומע"מ, מגיע לתשלום חודשי של כ- 744,780 ₪.
- בתשלום לקבלן כאמור לא נכלל היטל הטמנה, שמשולם בנוסף בהתאם לקבוע בהסכם 40/7. היטל הטמנה משולם לפי משקל, בחלוקה של 80 אחוז ע"ח העירייה ו-20 אחוז ע"ח הקבלן.
- לדברי מנהל המחלקה מר מורדי תאני בסיוור הקבלנים סוכמו אחוזים שונים ממה שמשולם כיום ולכן לא ברור מה הסיבה בגינה שונו האחוזים לרעת העירייה.
- לסיכום מומלץ ;
- א. במכרז הבא לפינוי פסולת, לחזור לשיטה של תשלום לפי מספר בתי אב וכמות ממוצעת של פסולת לפי נתונים סטטיסטיים מקובלים.
- ב. לשנות את היחס בין תשלום העירייה לתשלום הקבלן בנושא ההטמנה, ע"מ ליצור אינטרס ומוטיבציה מצד הקבלן, לבצע מיון והפרדה.
4. להלן תנאי המכרז באופן מתומצת ;
- א. כשירות המציע - כישורים, יכולת כספית וניסיון.
- ב. משאיות בהזקתו (בבעלות או ליסינג) מינימום 3 ועוד 1 משא אחיד (לא יותרו כלי רכב מעל 7 שנים).
- הביקורת העלתה, שהקבלן הציג רשימה של 5 כלי רכב, 4 משא דחס ועוד 1 משא פתוח. מתוך הרשימה רק ל-3 משאיות הוצגו רישיונות ול-2 נוספות לא הוצגו הרישיונות כנדרש. לעומת זאת הוצג רישיון שאינו מופיע כלל ברשימת המשאיות שאמורות לתת שירות עבור העירייה. (ראה נספח ג')

יתר על כן, שני הרישיונות של המשאיות שברשות העירייה פגו ב-30 לאוגי 11 וב-15 אוקי 11. מצב זה לקוי, באופן שהקבלן, **אינו עומד בתנאים הבסיסיים של המכרז.**

ג. מחזור כספי - 2 מש"ח לשנה, בשנים 2004, 2005 ו-2006.

ד. איסור הפעלת - קבלן משנה.

ה. ערבויות ביצוע - לכל תקופת החוזה + 60 יום.

הביקורת העלתה, שהערבות לא הייתה בתוקף, אלא עד 31 מאי 2011, בעקבות הביקורת נדרשה והתקבלה ערבות ביצוע מאת הקבלן, **עד 31 יולי 2012 (ראה נספח ד')**.

5. **סעיף 2.2**, להסכם, מחייב אישור חתום מאת חברת הביטוח של הקבלן, כאשר עיריית הוד השרון הינה מוטבת בפוליסה על עריכת ביטוחים כנדרש בחוזה הקבלנות. **הביקורת העלתה, כי אין** אישור חתום מאת חברת הביטוח כנדרש, דבר שמהווה פגם מהותי בהסכם.

6. **סעיף 2.4** להסכם קובע "שטיפת כלי רכב וכלי אצירה לאחר פריקת הפסולת, באמצעות מים מותזים באתר הפריקה. כלי אצירה גדולים יותר ישטפו במועדים הקבועים בחוזה השטיפה בכל מכלולי המיכל. **הביקורת העלתה**, כי העירייה לא בודקת את שטיפת הרכבים ואין גם מבצעי שטיפה, אלא השטיפה מתבצעת עפ"י הצורך בלבד. ממנהל המחלקה נמסר שמכיוון שאין תלונות בעניין זה, ההנחה היא שהשטיפות מתבצעות כנדרש. **לדעת הביקורת**, מעצם העובדה שההסכם מפרט באופן כל כך פרטני את עניין שטיפת כלי הרכב וכלי האצירה, ז"א שעורכי ההסכם ראו חשיבות רבה בעניין זה. העדר הבדיקה ע"י גורמי הפיקוח תוך הסתמכות על כך שאין תלונות בעניין, מהווה הפרה ואי הקפדה על סעיף זה, בהסכם.

7. **סעיף 2.5** להסכם קובע שהקבלן יחליף כל כלי אצירה בכל נפח השייך לדיירים או לכל גוף פרטי או ציבורי שנפגע כתוצאה מרשלנות הקבלן ו/או כלי אצירה שאחזקתו תהיה לקויה, עפ"י קביעת המנהל. ההחלפה תיעשה ללא תמורה וזאת תוך 3 ימים מקבלת הדרישה להחלפה. **הביקורת העלתה**, כי הבקרה על עניין זה, נעשית באמצעות תלונות המוקד. הכוונה היא, שאם אין תלונות מוקד בעניין, מסיקים מכך, שהמיכלים מוחלפים כנדרש.

8. **סעיף 3** להסכם קובע לגבי איסוף והובלת פסולת קרטון למחזור, כי על הקבלן להציב מתקנים לאצירת פסולת קרטון בנפח של 9 מ"ק לפחות. אחזקתם והחלפתם של המתקנים שאחזקתם לקויה (החלפה ללא תמורה) ואיסופם במשך כל תקופת החוזה, בתדירות פינוי של 3 פעמים בשבוע לכל מתקן יעודי ובתדירות מוגברת של 4 עד 6 פעמים בשבוע, לחלק מהמתקנים עפ"י תוכנית עבודה שבועית ובתוספת פינויים של 1% עפ"י תוכנית התשלום החודשי הפאונשלי עליו סוכם. בחוזה הראשוני עמד סכום האיסוף של הובלת פסולת קרטון על 14,300 ₪ לעומת זאת בנספח להסכם מדצמי 2009, סוכם על תוספת של **23,400 ₪**, ז"א על תשלום חודשי של - **37,700 ₪**.

הביקורת לא מצאה נימוקים מספקים לכך, שהמחיר גדל בכ - 260 אחוז. כמו גם היא לא רואה סבירות בקפיצה כה משמעותית במחיר, הגם שהכמות גדלה וכו'.

9. **סעיף 9** להסכם קובע לגבי דיווחים. יוגש (דוח חודשי על כמות הפסולת היומית שנאספה והועברה לאתר הטיפול, דוח חודשי של אתר הטיפול לפי סוגי הפסולת שהופרדה מהפסולת של העיר בכמות ובאחוזים, מכל פסולת). שני הדיווחים יצורפו לכל חשבון שיוגש לעירייה. עיכוב בהגשת הדיווחים יגרום לעיכוב בתשלום.
- הביקורת העלתה**, כי לחשבון מצורפים אך ורק דוחות חודשיים מהקבלן, אך דיווח חודשי מאתר הטיפול **לא קיים**. הביקורת סבורה כי מדובר **בפגם מהותי**, משום שהתשלום לקבלן הותנה בצרוף שני הדיווחים, לכל חשבון שיוגש לעירייה. (**ראה נספח ה'**)
10. **סעיף 10** קובע פיצויים מוסכמים מראש לכל סוגי ההפרה של ההסכם. אף על פי כן, לא נמצאו כמעט מקרים בהם הוטלו פיצויים על הקבלן, למעט מספר מקרים בשנת 2008 ועוד מקרה אחד על סכום זעום, בשנת 2011.
- עניין זה מעיד **לדעת הביקורת**, על בקרה רופפת ואי הקפדה על אכיפת החוזה.
11. בחוזה הקבלנות **בסעיף 6**, ישנה התחייבות למתן שירותים בזמן חרום בין שהיא מוכרזת ובין שאינה מוכרזת, בהתאם להחלטת המנהל. **יואר ע"י הביקורת** כי לסעיף זה **אין כל ניסוי רשמי** והוא אינו בר ישום. אין ריתוק של עובדי הקבלן וגם לא של כלי רכבו בשעת חירום ואין גם שום מסמך רשמי, שמורה על כך.
12. חוזה הקבלנות **סעיף 9**, מאפשר גישה בכל עת של המנהל לציווד, וזכות ביקור במשרדי הקבלן בשעות העבודה לביקורת ובירורים. על אף אפשרות זו לא נערכות בדיקות של המשאיות באופן שוטף, אלא רק במקרים בהם המשאיות זורקות לכלוך ו/או זבל ברחובות העיר, תוך כדי האיסוף והפינוי.

**עבודות ניקיון ברחבי העיר מכרז 42/07
באמצעות הקבלן "פורד מערכות"**

1. הסכם נוסף שנמצא באחריות המחלקה לחזות העיר הוא הסכם למתן שירותי ניקיון וטיאוט רחובות. מספר מכרז 42/07, והקבלן הזוכה הוא, "חברת פורד מערכות מוניציפאליות בע"מ".
 2. ההסכם נחתם ב-25 מאי 08 והוארך באופן הבא:
 - א. מ-25 מאי 09 עד 24 מאי 10 הוארך פעם ראשונה.
 - ב. מ-26 מאי 10 עד 25 אוג' 10 הוארך פעם נוספת.
 - ג. מ-25 אוג' 10 עד 25 מאי 11 הוארך בפעם השלישית.
 - ד. מ-25 מאי 11 עד 24 מאי 12 הוארך בפעם האחרונה.ההסכם מאפשר סה"כ תקופת התקשרות, כולל כל ההארכות, שלא תעלנה על 60 חודשים (דהיינו עד 24 יוני 13).
 3. הצעת המחיר של הקבלן הזוכה במכרז, כוללת את הסעיפים הבאים:
 - א. טיאוט רחובות באמצעות פועל אחד במשך 8 ש"ע אחרי הנחה, בסכום של 238.59 ₪.
 - ב. טיאוט באמצעות רכב טיאוט גדול/בינוני 8 ש"ע אחרי הנחה, בסכום של 1473.12 ₪.
 - ג. טיאוט באמצעות רכב טיאוט קטן 8 ש"ע אחרי הנחה, בסכום של 1339.47 ₪.
 - ד. בובקט 8 ש"ע בסכום של 1239.47 ₪.
 - ה. התשלום החודשי המקסימאלי לפי ההסכם עומד על 347,000 ₪, כנראה כתוצאה מהתייקרויות.
 4. ההסכם מחייב שבבעלותו של הקבלן או בליסינג יהיו 3 רכבי טיאוט. 1 גדול/בינוני, 2 רכבי טיאוט קטנים, ו-1 בובקט. **לא הוצגו לביקורת** הרישיונות של רכבים אלו, על אף בקשתה לעיין ברישיונות. יתר על כן, הרישיונות היו צריכים להיות מוצגים לוועדת המכרזים, כתנאי לזכייה במכרז.
- התייחסות הגוף המבוקר:**
הוצגו לביקורת הרישיונות, בעקבות דרישת הביקורת.
5. ההסכם מחייב ביטוח - פוליסות תקפות לפני חתימה על חוזה ובמשך כל תקופת החוזה, לרכב לנזק מהרכב אובדן או נזק למבנים ולרכוש וכן כל ביטוח נדרש אחר.
הביקורת לא קיבלה לעיונה את הפוליסות התקפות כנדרש, עפ"י הוראות ההסכם.
- התייחסות הגוף המבוקר:**
במסגרת התייחסות הוצג לביקורת אישור עריכת ביטוח, בתוקף עד 30 יוני 2012.
6. אחד מסעיפי ההסכם מחייב את העירייה לבצע סיור ביקורת של המנהל עם הקבלן או נציגיהם באמצעות רכבו של הקבלן.

- ביטוח נדרש אחר.
הביקורת לא קיבלה לעיונה את הפוליסות התקפות כנדרש, עפ"י הוראות ההסכם.
7. אחד מסעיפי ההסכם מחייב את העירייה לבצע סיור ביקורת של המנהל עם הקבלן או נציגיהם באמצעות רכבו של הקבלן.
הביקורת ביקשה אך לא קיבלה, תיעוד לסיורי הביקורת שאמורים להתבצע, עפ"י סעיף זה.
8. ההסכם מחייב את הקבלן להגיש בתום כל חודש דוח חודשי מרכז, של יומן העבודה המתייחס לחודש החולף, לפי הנדרש ע"י המנהל.
הביקורת העלתה, כי הקבלן מגיש מדי חודש בצרוף לחשבון החודשי סיכום חודשי של ימי העבודה לחודש החולף. יחד עם זאת לא נמצא שיש בקרה של המערכת העירונית על הדיווחים הללו שמועברים כאמור ע"י הקבלן. נוצר הרושם שכל דווח שמועבר ע"י הקבלן, מתקבל ככתבו וכלשונו ומועבר ללא כל השגות ו/או הערות לתשלום בגזברות.
כמו גם לא נמצא שהקבלן מגיש דוח חודשי מרכז של יומן העבודה. דוח חודשי של יומן העבודה יכול היה לשפוך אור על איכות ביצוע העבודה, בעיות שהתעוררו וכיצד נפתרו וכן לגבי כמות העובדים שהתייצבו מדי יום לעבודה. (ראה נספח ו')
9. סעיף נוסף בהסכם מחייב את הקבלן לספק מכשירי קשר אלחוטי מסוג מירס שיופעלו ברשת הקשר העירונית בכל כלי רכב שיעבוד בשירות העירייה.
הביקורת העלתה, שיש מכשירי מירס לנהגים ולמנהל העבודה, אך הם לא מופעלים ברשת הקשר העירונית.
10. אחד מסעיפי ההסכם מחייב את חידוש ערבות הביצוע 30 יום לפני פקיעת תוקפה, עד תום 10 ימים לאחר תשלום החשבון ע"י העירייה.
ערבות הביצוע יהיה בשיעור של 10% מערך ההצעה השנתית כולל מע"מ.
הביקורת העלתה, שאין ערבות ביצוע בתוקף, דבר שפוגע בצורה משמעותית בזכויותיה של העירייה, מאת הקבלן.
11. סעיף 7.2 בהסכם קובע את טבלת הפיצויים המוסכמת והקבועה עבור ההפרות, בגין כל סטייה.
לביקורת הוצגו מספר דוגמאות בהן קוזזו כספים מחשבונו של הקבלן, בעקבות תקלות שונות שבוצעו ע"י הקבלן.

איסוף וסילוק גזם ופסולת גושית - מכרז 67/07
הקבלן הזוכה מצדר בע"מ.

1. נתוני המכרז

- א. ההתקשרות במכרז הנ"ל הייתה לתקופה של 24 חודשים החל מה-1 פבר' 08 ועד 31 ינואר 10, עם אפשרות הארכה לא מחייבת ב-3 תקופות נוספות, של 12 חודשים כל אחד וסה"כ 60 חודשים, ז"א 5 שנים במקסימום.
- ב. בשנת 2009 סוכם על הנחה של 10 אחוז.
בשנת 2010 ניתנה הנחה של 12 אחוז, אבל בוטלה התוספת השנתית שסוכמה ע"ס של 3 אחוז, בגין גידול האוכלוסייה.
לגבי שנת 2011 סוכם על חזרה לתעריף המקורי והמאושר, כולל התוספת של 3 אחוז, בגין גידול האוכלוסייה.
כך גם בשנת 2012 סוכם, שהתוספת של 3 אחוז, בגין גידול האוכלוסייה, תהיה בתוקף.
- ג. לצורך האומדן הוכנסו למכרז נתונים לגבי גזם ופסולת גושית.
רבעון ינואר עד מרץ 2007, כ- 700 טון לחודש בגזרה המערבית, וכ- 580 טון בגזרה המזרחית. סה"כ כ- 1280 טון בחודש. (סעיף 9)
לדברי מנהל המחלקה מר מורדי תאני, נתונים אלה לא משקפים את המציאות והנתונים העדכניים הם בין 900 ל- 1000 טון בכל צד של העיר וסה"כ כ- 2000 טון.
- הביקורת מוצאת פגם בעובדה שגם המכרז הנ"ל וגם המכרז 40/07 לאיסוף וסילוק פסולת מתבססים על נתוני פתיחה לא נכונים, דבר שגורם להוצאות כספיות שלא תוכננו מראש ולחריגות מהתקציב.**

2. כשירות המציע

- א. רישיון וביטוח חובה של כלי הרכב, ציוד ואמצעים בכמויות המינימום. בחזקתו 2 משאיות אשפה עם מנוף 15 טון. בנוסף 1 משאית אשפה עם מנוף 18 טון. כלי רכב משא אחיד או לא אחיד, עם מנוף. כלי הרכב צריכים להיות משנת ייצור 2005 ואילך.
- עפ"י חישוב שהביקורת ערכה, כלי הרכב שהקבלן מחויב להעמיד לטובת איסוף וסילוק הפסולת אינם מספיקים ולכן לא ברור כיצד הקבלן מבצע את העבודה בפועל בשטח.
- לדברי מנהל המחלקה מר מורדי תאני, הקבלן צריך להפעיל 2 משאיות מינימום, אבל בד"כ הוא מפעיל יותר, כי הוא חייב לפנות את כל הגזם שנערס בעיר. יצוין שלא הוצגו לביקורת רישיונות בכלל ורישיונות בתוקף בפרט, של המשאיות שמועסקות עבור העירייה.

- ב. העירייה רשאית להגדיל או להקטין את היקפי העבודה עד כדי 35 אחוז. במקרה של הקטנה תינתן הודעה של 45 יום מראש. התמורה החודשית עבור גידול האוכלוסייה תהיה תוספת של 3 אחוז החל מהשנה השלישית, כלומר משנת 2010. בפועל הקבלן ויתר על התוספת הנ"ל בשנת 2010 ואף נתן הנחה של 12 אחוז.
- ג. ערבות ביצוע בסך 300,000 ₪ לתקופת החוזה ועוד 60 יום. במקרה של פיצול העבודות כפי שאכן קורה בפועל, הערבות תהיה על סך של 150,000 ₪ בלבד. הביקורת לא קיבלה לעיונה את הערבות, ולכן לא ידוע אם קיימת ערבות בתוקף, כנדרש. כמו גם, חסר אישור של חב' הביטוח על קיום ביטוחים.
3. ההסכם מחייב את הקבלן לטפל בהפרדת הפסולת לצרכי מחזור לא פחות מאשר 25 אחוז.
- הפסולת תישקל ודוח מרוכז של התעודות יוגש אחת לחודש עד ה- 5 לחודש העוקב שלאחריו. אגרות הטיפול בפסולת לרבות אגרות הטמנת שאריות הפסולת לאחר הפרדה, יחולו על הקבלן. אם הקבלן לא ישלם למפעילי האתרים, תקזז העירייה מהתשלומים המגיעים לקבלן ותשלם ישירות למפעילים.
- עד 25 אחוז מכמות הפסולת לא ישולם היטל הטמנה (להוציא פסולת מכונת טיאוט שישולם במלואו 100 אחוז).
- 25 אחוז נוספים תשלם העירייה את סכום ההיטל לשארית מיון פסולת. ל- 50 אחוז האחרונים, תשלם העירייה היטל הטמנה לפסולת מעורבת.
- הביקורת העלתה, כי לא מוגש דוח מרוכז של השקילה בהפרדה לפי סוגי פסולת. לפיכך המסקנה המתבקשת היא, שלא קיימת בקרה של העירייה לגבי שקילת הפסולת לפי סוגיו וכן לא לגבי האחוזים שבאחריות העירייה לשלם, לעומת החלק שבאחריות הקבלן.
- יתרה מזו עפ"י ההסכם (סעיף 7) לא ניתן להסתפק בדוח החודשי מהאתר, אלא צריך לקבל גם דוח מהקבלן. שני הדיווחים צריכים להיות מצורפים לכל חשבון שיוגש לעירייה, כשהתשלום מותנה בהגשת שני הדיווחים.
- כאמור דיווח השקילה מהאתר אינו מוגש בהפרדה לפי סוגי פסולת וכן לא מוגש דיווח מאת הקבלן, כמתחייב מההסכם. (ראה נספח ז')
- המסקנה היא שהבקרה של העירייה על הקבלן, לוקה בחסר באופן משמעותי.
4. ההסכם מחייב את הקבלן להחזיק בכל משאית, מערכת מעקב ובקרה לווינית (G.P.S), שתנוהל ע"י העירייה.
- הביקורת העלתה, כי הקבלן לא עומד בהוראה זו ואינו מחזיק G.P.S ברכבים.
5. סעיף (4.1) להסכם קובע, שהעובדים ילבשו מדים אחידים - חולצות בצבע ירוק מותאמים למזג האוויר, עם כיתוב "שומרים על עיר נקייה" דוגמת המדים והכיתוב תובא לאישור המנהל.
- בגדים מיוחדים לימים גשומים בחורף - מגפים וחליפות נגד גשם בצבע צהוב, מכנסים, שכמיה עם כובע מחובר. כמו כן מחייב הסעיף שהקבלן יעסיק מנהל עבודה מצויד במכשיר סלולארי נייד, מותאם לרשת הקשר בעירייה, ועם רכב נייד לניהול ופיקוח על ביצוע העבודות.
- הביקורת העלתה, כי העובדים לא לובשים ביגוד כמתחייב וכן מכשירי הקשר הניידים לא מותאמים, לרשת הקשר בעירייה.

6. סעיף (5) להסכם קובע, "שעות העבודה לקראת החגים ובערבי חגים, תהיינה בהתאם לקביעת המנהל כולל בשעות הערב והלילה".
לביקורת נמסר, כי הפעילות בלילה הינה במקרים חריגים ביותר, במקרים של איסוף פגרים ורק במקרים של גשם, סופות ו/או מקרי חירום.
7. סעיף (9) להסכם קובע, פיצויים מוסכמים מראש בגין אי ביצוע או ביצוע לקוי... הסכומים יקוזזו או ינוכו, מכל סכום המגיע לקבלן.
לביקורת נמסר, כי לא היו הפרות חריגות שחייבו הטלת פיצויים, בכל תקופת ההסכם.
8. הסכום עליו סוכם בהסכם לפינוי הגזם במערב העיר עמד על 169,555 ₪ לחודש. הסכום המשולם היום בפועל עומד על 252,716 ₪.
שכולל בנוסף לסכום הבסיס פינוי פסולת בניין בסכום של 28,600 ₪.
פינוי חול בסכום של 15,400 ₪.
הנחה 7% 14.988.85 ₪.
סה"כ 230,383 ₪.
לסכום זה יש להוסיף היטל הטמנה בסכום של 22,333 ₪.
ההסכם קובע כאמור שבגין גידול האוכלוסייה בשנים 2008 ו-2009 לא תהיה תוספת, אך בשנים 2010, 2011 ו-2012 תהיה תוספת של 3 אחוז מדי שנה. בפועל ויתר הקבלן על התוספת בשנים 2010 ו-2011.
9. בחוזה הקבלנות מופיעות 2 תקופות הארכה, של 12 חודשים כל אחת. חוזה ההארכה נחתם ב-22 מרץ 2010 לתקופה של 33 חודשים, עד 31 דצמ' 2012. לפיכך החוזה לא הוארך ב-31 דצמ' 2009 כפי שהיה נדרש, אלא בשלב מאוחר יותר ולא הוארך בשנה, אלא לתקופה של כ-3 שנים.
הביקורת העלתה, כי החוזה הוארך באיחור של חודשיים למשך 3 שנים, עד סוף תקופת האופציה, ולא עפ"י תנאי ההסכם.
10. באשר לתמורה סוכם, ש-50 אחוז מהתמורה יהיה צמוד למדד המחירים לצרכן ו-50 אחוז למדד הובלה עצמית.
הביקורת סבורה ששיטת הצמדה זו, היא מסובכת ומיותרת.
11. ההסכם קובע שהגשת החשבון יהיה עד 5 בחודש, לגבי החודש החולף. בדיקת החשבון ע"י המפקח יעשה תוך 7 ימים.
בדיקת החשבון ע"י המנהל יעשה תוך 10 ימים.
תשלום ע"י הגזברות יעשה תוך 45 יום. פיגור של עד 60 יום לא יזכה את הקבלן בפיצוי, מעל 60 יום של פיגור יזכה הקבלן בריבית חשב, שמגיע לכדי כ-10 אחוז, שהינה ריבית גבוהה מאד.
ממנהל מח' חזות העיר מר מורדי תאני נמסר, כי עד היום לא היו פיגורים בתשלומים, כך שגם לא היו דרישות לריביות מצד הקבלן.

מכרז/הסכם 4/2010 לאיסוף וסילוק פלסטיק למחזור הקבלן הזוכה אביב תעשיות מיחזור בע"מ.

1. זהו הסכם נוסף באחריות המחלקה לחזות העיר. ההסכם לתקופה של 36 חודשים, עם אופציה להארכה של 12 חודשים כל אחת. סה"כ החוזה ל - 5 שנים, כשהוא נחתם בתאריך 10 מרץ 10. פקודת העבודה מ - 15 מרץ 10 להתחלת עבודה ב - 25 מרץ 10.
2. העירייה רשאית להפסיק את החוזה בכל עת, והביטול יהיה בתום 60 יום מתאריך ההודעה. העירייה רשאית להפסיק את קבלת השירותים באופן מיידי, אך חייבת בתשלום, עד היכנס הביטול לתוקף.
3. ערבות להבטחת קיום ההצעה - 20 אלף ₪ עד 2 מאי 10. הקבלן הזוכה יאריך את הערבות ב - 60 יום (סעיף 4.3). העירייה רשאית להאריך את תוקף ההצעה, והקבלן מתחייב להאריך את מועד הערבות להבטחת קיום ההצעה. אם לא תוארך הערבות, ההצעה תיפסל (סעיף 7). לביקורת הוצגה ערבות שאינה בתוקף, והיא עד 10 מרץ 2011. בעיקבות דרישת הביקורת הועברה ערבות חדשה בתוקף עד 11 מרץ 2012. יצוין שגם בערבות החדשה חסרים חודשיים לתוקף הערבות, משום שתוקפה צריך לפוג, ב - 11 מאי 2012.
4. **תנאי כשירות**
 - א. בבעלותו או בחזקתו משאית דחס משנת יצור 2007 ואילך.
 - ב. ותק וניסיון מוכחים כקבלן איסוף פלסטיק.
 - ג. צרוף אישורים ומסמכים: על ניהול חשבונות, קיום תאגיד, רישיון למשאית וביטוחה, המלצות על ניסיון קודם, אישור רו"ח, רישיון מוביל, התחייבות לאספקת כלי אצירה ייעודיים. (סעיף 5) יצוין שהמסמכים שהוצגו לביקורת הם הבאים; אישור קיום ביטוחים, אישור ניהול חשבונות, ורישיונות מוביל לכל המשאיות שהינם בתוקף עד 31 דצמ' 11, כך שיש לחדשם כבר בימים הקרובים. המלצה על ניסיון קודם התקבלה, אך ורק מעיריית הרצלייה.
5. ביצוע העבודות בשטח השיפוט של הוד השרון. החברה סיפקה כ - 87 מתקנים, ולעירייה ישנם עוד כ - 40 מתקנים נוספים. **האחריות** - של החברה לתיקון ואחזקת המתקנים, כולל החדשים שיוקנו, באופן שיהיו תקינים בכל עת. **איסוף הפסולת** - מהמתקנים והעברתה למחזור במיקום שקבעה העירייה. התכולה מפונה מחוץ לעיר ע"י הקבלן, למפעל רמת חובב. יום האיסוף נקבע לימי חמישי בשבוע. הפיקוח מתבצע ע"י פקחי הניקיון ובאמצעות קריאות מוקד. אין כמעט תקלות במתקנים, משום שהם חדשים והם תקינים.

6. עפ"י תנאי הכשירות, הקבלן מתחייב לספק, להציב ולתחזק מתקני אצירה שהוגדרו בשם "מתקנים". מתקן שהוצב יהיה רכוש העירייה והאחריות לאחזקה ולתיקון הנוקים, יהיה על הקבלן. העירייה רשאית להוסיף או להפחית מתקנים, על פי שיקול דעתה. קביעתה של העירייה תבוצע תוך 72 שעות.
7. עפ"י תנאי ההסכם, אם תופסק ההתקשרות, תשלם העירייה, באחוזים מערכם של המתקנים, ב - 2 אפשרויות עפ"י קביעתה של העירייה, עפ"י גילו של המתקן:
אפשרות א' - תשלום תמורת המתקנים; עד 12 חודש 70%, עד 24 חודש 50%, עד 48 חודש 0%.
אפשרות ב' - החזרת המתקן לקבלן, ע"י קיזוז מהתשלומים המגיעים לקבלן, עד 12 חודש 90%, עד 24 חודש 70%, עד 36 חודש 50%, עד 48 חודש 30%, מעל 48 חודש 10%.
המחיר יהיה בהתבסס על המחיר שנקבע ע"י המציע בעצמו. (סעיף 4.6)
לדעתו של מנהל מח' חזות העיר מר מורדי תאני, סעיף זה בהסכם, הינו בניגוד לחוק הפיקדון, שקובע שהמתקנים אמורים להישאר בבעלות העירייה, גם אם יופסק ההסכם באמצע.
הנושא מחייב בדיקה ומתן התייחסות.
8. ההסכם קובע, שבכל כלי רכב איסוף יתקין הקבלן על חשבונו, מערכת איתור ובקרה לוויינית G.P.S קבועה ברכב, מאושרת מראש ובכתב ע"י העירייה. בנוסף יתקין מתקן ניטור ובקרה תהליכית, ברקוד, שיוצמד לכל מתקן שאושר מראש ובכתב ע"י העירייה.
הפיקוח יבוצע ע"י העירייה באמצעות 2 המערכות הנ"ל. הנתונים שיתקבלו מהמערכות יהוו ראיה לכאורה, לאופן ביצוע איסוף וסילוק פסולת הפלסטיק. (סעיף 4.12).
- הביקורת העלתה**, כי ישנם מכשירי G.P.S בכלי רכב האיסוף, אך הם לא מחוברים למערכת העירונית, דבר שפוגע בפיקוח שאמור להתבצע ע"י העירייה.
9. סעיף (4.14) קובע, כי הקבלן מתחייב לנקוט בכל אמצעי הזהירות והבטיחות, למניעת נזק כלשהו "בקרבת מקום ביצוע העבודה".
הביקורת סבורה, כי המושג "קרבת מקום ביצוע העבודה" אינו משקף את המצב הרצוי מבחינת העירייה, ולכן היה צריך להיות כתוב מכל נזק שייגרם, ללא קשר אם הוא קרוב או אינו קרוב, למקום ביצוע העבודה.
10. סעיף (4.17) קובע, כי העירייה תפרסם עפ"י שיקול דעתה פרסומים בנושא המחזור, כולל שילוב, ללא תמורה כלשהיא לקבלן ו/או למי מטעמו, אף עם העירייה תעשה שימוש בפרסום הקבלן. הקבלן יהיה רשאי להציע תמריצים לתגמול או לעידוד בתי ספר או את הציבור לאיסוף פסולת למחזור, זאת לאחר אישור המנהל.
לדברי מנהל המחלקה מר מורדי תאני, הקבלן לא ביצע פרסום, אך העירייה כן פרסמה. יצוין שעל אף בקשת הביקורת חומר הפרסום לא הועבר לעיונה.

11. עפ"י הצעת המציע, התמורה עבור הצבת ואספקת מתקני האצירה בנפח 4 או 8 מ"ק הינה אפס.
לביקורת לא ברורה התמורה עפ"י החוזה, כך גם למנהל מח' חזות העיר ולכן הוא היה אמור לבדוק נקודה זו ולהעביר את התייחסותו לביקורת.
עד כתיבת טיוטא זו, התייחסותו של מנהל המחלקה, לא התקבלה.
12. ההסכם מפרט בסעיף (5), את הפיצויים המוסכמים מראש מ - 100 ₪ עד 4,000 ₪ מהתמורה, לכל סוגי ההפרה של ההסכם.
הביקורת תוהה כיצד ניתן להטיל פיצויים מהתמורה כשאין תמורה. כאמור טרם התקבלה התייחסותו של מנהל המחלקה, לעניין זה.
13. עפ"י ההסכם דיווחי הקבלן מידי חודש יהיו כדלקמן ;
א. אמדן משקל הפסולת ויעילות ניצול נפח כל מתקן בכל מועד.
ב. דווח מערכת איתור ובקרה לוויינית, לכל יום ביצוע עבודה.
ג. דווח על מערכת ניטור מכל מתקן בכל מועד איסוף.
הביקורת העלתה, כי מה שמתבצע כיום הוא אמדן משקל הפסולת וניצול נפח כל מתקן במסגרת דיווח רבעוני. הדיווח החודשי המקביל קיים באינטרנט בלבד. הדיווחים הנוספים לפי מערכת איתור ובקרה לוויינית ודיווח מערכת ניטור מכל מתקן בכל מועד איסוף - לא קיימים, בניגוד להוראות ההסכם. (ראה נספח ח') יצוין שאי הקפדה על קבלת כל הדיווחים המפורטים בהסכם, פוגעים בפיקוח של העירייה על ביצועי הקבלן ומהווים ליקוי מהותי.
14. אישור על קיום ביטוחים - סעיף חיוני, מנוסח היטב וראוי שיהיה כלול בכל הסכם.
גם במקרה זה מועד הפקיעה של האישור הוא, 29 מרץ 2012 וצריך להיות עד סוף מאי 2012.

הדברת מזיקים מכרז 58/10 הקבלן הזוכה שגיא עוז

1. בנושא הדברת מזיקים הופנו דרישות לקבלת הצעות מחיר מ- 6 מציעים ב - 3 סעיפים עיקריים:
 - א. הדברת יתושים – ההצעה הזוכה עומדת על 2200 ₪ לחודש, כשהאומדן עמד על 4,000 ₪.
 - ב. הדברה לפי סוגי מזיקים – ההצעה הזוכה עומדת על 607.10 ₪ לחודש, כשהאומדן עמד על 1,230.25 ₪.
 - ג. ריסוס מבני חינוך וציבור לפי מ"ר – ההצעה הזוכה עומדת על 1,850 ₪ כשהאומדן עמד על 4,630 ₪.

יצוין שהצעות המחיר שהתקבלו, רחוקות באופן משמעותי מהאומדנים, דבר שחייב לבדוק את הנימוקים לכך, אך למיטב ידיעת הביקורת, לא נערכה כל בדיקה בעניין, עובדה שמהווה פגם.

2. תקופת ההתקשרות ל - 12 חודשים עם אפשרות לא מחייבת את העירייה, לשתי הארכות של שנה כל אחת (סה"כ 3 שנים).
ההסכם נחתם ב - 17 ינואר 2011 לא ברור מהו המועד שבו הקבלן החל בביצוע העבודה, (המועד לא מופיע בפקודת העבודה שהוצאה ב - 19 ינואר 2011).

3. תנאי המכרז

- א. ערבות בנקאית – להצעה, 30 אלף ₪ בתוקף עד 26 ינואר 2012 - קיים.
- ב. כשירות המציע – (סעיף 5.1).
 - 1) מעסיק לפחות שני עובדים – בעלי היתר הדברה לקטילת חרקים ומכרסמים.
 - 2) בעל היתר רעלים - מהמשרד להגנת הסביבה.
 - 3) בעל רישיון לניהול עסק.
 - 4) ניסיון של 3 שנים.
 - 5) בבעלותו או באחזקתו רכב 4*4.

בכל הסעיפים הללו דרשה הביקורת להציג בפניה את האישורים הרלוונטיים, אך לא הוצגו האישורים הנדרשים, על אף שקרוב לודאי הם קיימים ומצויים בידיו של רכז חוזים ומכרזים, מר יוסי בן נון.

4. עפ"י תנאי ההסכם, הזוכה יחויב במתן ערבות בסך 30 אלף ₪, אישור על עריכת הביטוחים ויוכל להתחיל בביצוע במועד הנקוב בצו התחלת העבודה.
הערבות הבנקאית נמצאה תקינה כאמור.
בצו התחלת העבודה חסר מועד תחילת הביצוע.

5. ביצוע העבודות – בכל שטח תחום שיפוט העירייה, במועדים מתואמים מראש, עם נציגים של כל אתר. הקבלן יחתים על אישור ביצוע העבודות, בהתאם לנוסח המצורף לחוזה, כאסמכתא לתשלום.
הביקורת ביקשה לקבל לידיה חשבון של חודש מסוים ע"מ לוודא את קיום הוראות ההסכם, אך החשבון לא הועבר, כנדרש.

7. ההסכם קובע, שהקבלן יגיש תוכנית שנתית למניעה והדברת מזיקים ומתחייב לפעול לפי התוכנית או לפי השינויים שנקבעו ע"י המנהל. הקבלן יידרש לבצע חזרה על הטיפול שנעשה ו/או לבצע עבודות הדברה מכל סוג שהוא תוך 24 שעות, ללא תשלום נוסף, עבור הטיפול החוזר. מעבר לתוכנית השנתית שעל הקבלן להגיש, הרי שלפי סעיף (4.12) "למפרט דרישות לביצוע", במקביל לפעולות הניטור שיבצע הקבלן יבוצעו פעולות ניטור, ע"י מנטר אשר יועסק ע"י העירייה.
- לפיכך לדעת הביקורת**, חייבת להיות תוכנית עבודה שנתית של הקבלן, מסונכרנת עם תוכנית עבודת המנטר, שמועסק ע"י העירייה. כמו כן **ביקשה הביקורת** לקבל לעיונה את ההסכם של המנטר המועסק ע"י העירייה, אך זו, לא הוצגה לביקורת.
8. עפ"י ההסכם, הקבלן מתחייב להחזיק, במשך כל תקופת ההסכם, מחסן חומרי הדברה ורעלים וכן עובדים מקצועיים, כלי רכב וציוד וחומרי הדברה שיסופקו על חשבונו. הקבלן ידאג לאיסוף אריזות חומרי ההדברה וסילוקן. יצוין שלדברי מנהל המחלקה, אין כיום פיקוח על כך שהקבלן מקיים את כל התחייבויותיו מתוקף סעיף זה, ולכן **הביקורת ממליצה** לוודא ולהקפיד, שגם סעיף זה מקיים ככתבו וכלשונו.
9. אישור על "קיום ביטוחים" - קיים, בתוקף עד 31 מרץ 2011 ולא מעבר לכך, דבר שמהווה **לקוי משמעותי בקיום ההסכם**.
10. בתוך מסמכי ההסכם נמצא מסמך מאת יואב לוצאטו מ.מ.י. יועצים לניהול סיכונים בע"מ, מתאריך 16 ינואר 2011, שמופנה במייל למר יוסי בן נון רכז חוזים ומכרזים של העירייה, כנראה לבקשתו של האחרון. כותב מר לוצאטו במסמך, כי הוא מאשר מבחינתו את השינויים שבוצעו באישור על "קיום ביטוחים" וזאת מבלי שיכנס לשאלת עיקרון השוויון בין המציעים וכד'. יחד עם זאת הוא ממשיך ומציין "אני שב ומבקש כי במכרזים הבאים תעשו שימוש בנוסחים שהמצאנו לכם".
- הביקורת מזהה** שיש בעיתיות באישור של "קיום ביטוחים" בנוסח שונה, ממה שהועבר לכל המציעים, ולכן **נדרשת חוות דעתו של היועמ"ש בעניין זה**. (ראה נספח ט')

עבודות צמ"ה - מכרז (חוזה) 3/2010 הקבלן הזוכה אשר עידן

1. החוזה נחתם ב- 10 מרץ 10, כשלאחרונה הוארך עד 9 מרץ 2012, מתוך אופציה של הארכות לא מחייבות של 12 חודשים כל אחת. (סה"כ משך החוזה עם אופציות 5 שנים).
2. פקודת עבודה ניתנה ב- 15 מרץ 10 ופקודה נוספת ב- 10 מרץ 11.
3. ההסכם מחייב, לנהל יומן עבודה ולדווח למפקח על כל שלב, כולל חריגים. בחשבונית שהועברה לעיונה של הביקורת אכן צורפו יומני העבודה שנותנים גיבוי לעבודות, לגביהם הוגש חשבון עסקה מס' 5033.
4. ערבות ע"ס 20 אלף ₪ - נדרשה לעיונה של הביקורת, אך לא הוגשה. יש להמציאה בהקדם. כנ"ל לא הומצאו לביקורת אישורים המעידים כי הזוכה הוא בעלים או מחזיק (ליסינג), של משאית רכינה 26 טון ועוד כלי צמ"ה אחד לפחות. הזוכה אמנם הצהיר שבחזקתו, שופל, משאית רכינה, בובקט, ומחפרון, אך אין בהצהרה זו, כדי למלא אחר הוראות ההסכם.
5. אחד מסעיפי ההסכם קובע פיצויים ואחריות בנוזיקין לגבי הפרות של ההסכם. לדברי מנהל המחלקה מר מורדי תאני - אין כל הפרות של ההסכם, לכן לא נקבעו פיצויים, במשך כל תקופת ההסכם.
6. שליטה על ביצוע העבודות והיקפים;
א. בשנת 2010 בוצעו עבודות בסכום כולל של 353.568 ₪.
ב. בשנת 2011 בוצעו עבודות בסכום כולל של 507,844 ₪. (עד תחילת ספט' 11).
יצוין שאת הקבלן מפעילים גם באמצעות מח' חזות העיר וגם באמצעות אגף התשתיות במנהל ההנדסה.
פיצול זה, מבלי שיהיה גורם שמרכז את כל הפעילויות של העירייה מול הקבלן, יוצר מצב של חוסר שליטה.
לדעת הביקורת, חוסר השליטה יכול לבוא לידי ביטוי בהטלת משימה ע"י מח' חזות העיר לדוגמא, של ביצוע חפירה במקום מסוים, והעברת האדמה מחוץ לעיר, בה בעת שאגף התשתיות זקוק לאדמה והוא עלול לרכוש אותה מגורם כזה או אחר, או אפילו מאותו קבלן עצמו.
דוגמא זו מובאת לאור העובדה שמקרים דומים התרחשו בעבר והם בהחלט יכולים להתרחש, גם היום.
מומלץ לבחון את הסוגיה באופן יסודי, ע"מ למנוע מקרים מסוג זה בעתיד.

רשימת נספחים

נספח א' - נספח להסכם המקורי מיום 22 דצמ' 2009.

נספח ב' - ספירת פחים לקראת המעבר לפינוי אשפה פעמים בשבוע.

נספח ג' - רשימת משאיות שאמורות לתת שירות לעירייה.

נספח ד' - ערבות ביצוע מאת הקבלן.

נספח ה' - חשבון הקבלן בצרוף דיווחים חודשיים, מהקבלן בלבד.

נספח ו' - סיכום חודשי של ימי העבודה לחודש החולף.

נספח ז' - חשבונית בצרוף דוח שקילה חודשי מאתר ההטמנה בלבד.

נספח ח' - הדיווח הרבעוני שמוגש ע"י הקבלן.

נספח ט' - אישור "קיים ביטוחים" בניגוד לנוסח המוסכם.